

ZDEJŠÍ PŘÍKLAD BOJE PROTI TOTALITĚ

JUDR. MILADA HORÁKOVÁ (25. prosince 1901 *Královské Vinohrady* – 27. června 1950 *Praha*) byla česká politička, oběť justiční vraždy během komunistických politických procesů v 50. letech minulého století za vykonstruované spiknutí a velezradu. Byla jedinou ženou popravenou v rámci těchto soudních řízení. Díky své neústupnosti během soudu se stala symbolem odporu proti totalitě vládnoucí komunistické strany.

Těžištěm činnosti významné české feministky byla nestrannická **Ženská národní rada (ŽNR)**: angažovala se ve prospěch zrovnoprávnění žen. Zapojila se do odbojové organizace **Petiční výbor Věrní zůstaneme a Politické ústředí**.

Neušla pozornosti **gestapa** a v roce 1940 byla za práci v ŽNR zatčena. Po zjištění napojení na odboj byla tvrdě vyslýchána a bita, pro gestapo však bez úspěchu. Dva roky byla **držena na Pankráci** a na Karlově náměstí, po atentátu na Heydricha byla **převezena do Malé pevnosti v Terezíně**. Z Terezína byla převezena do Lipska a poté do Drážďan, kde se s ní se konal soud. **Osmiletý trest** si odpykávala v ženské věznici v **Aichachu u Mnichova**, kde ji osvobodila americká armáda.

Po osvobození, v květnu 1945, se vrátila do Prahy, vstoupila znovu do své obnovené strany ČSNS, do jejího vedení a přijala poslanecký mandát Prozatímního národního shromáždění. **Obnovila ŽNR pod novým názvem Rada československých žen (RČŽ)**, kde se stala předsedkyní. Založila ženský časopis s názvem **Vlasta**. Dále byla místopředsedkyní Svazu osvobozených politických vězňů a stala se také členkou Svazu přátel SSSR.

V roce 1946 kandidovala za ČSNS a byla zvolena do Národního shromáždění. Byla kritická vůči činnosti poválečných lidových soudů a brzy rozpoznala servilní poslušnost československých komunistů vůči Moskvě. Kvůli tomu **byla monitorována StB**, která již od svého založení v roce 1945 byla ovládána právě komunisty.

V období vládní krize se snažila o svolání schůze parlamentu, což se jí nepodařilo. Jako předsedkyně **prosadila 25. února 1948 usnesení, aby RČŽ nevstupovala do Ústředního akčního výboru, ale druhého dne byla vyloučena, vedení převzala komunistka Anežka Hodinová-Spurná a RČŽ do akčního výboru vstoupila.**

Následně byla **vyloučena ze všech svých veřejných funkcí**. Po neúspěšném boji s finálním nástupem komunismu se 10. března 1948 rozhodla demonstrativně vzdát svého poslaneckého mandátu. Nastoupila na pražský magistrát. V květnu 1948 založila neformální skupinu okolo ČSNS, která udržovala kontakty s exilovými politiky. Podporovala lidi usilující o emigraci a nadále se zasazovala proti komunistům.

Horáková se dostala do hledáčku StB jako vhodný kandidát pro akci „Střed“, **zatčena byla 27. září 1949 ve své kanceláři v Masné ulici.**

StB při vyšetřování proslula svými brutálními metodami výsledků a vynucených přiznání. Užívala k tomu, za účasti sovětských poradců, jak fyzického násilí jako bití, nedostatek potravy, nucené bdění, zima, malá místnost, případně narkotika, tak psychického týrání a vydírání, vedoucího ke ztrátě racionální sebekontroly a duševní dezorientaci. Týrání Horákové dosvědčuje její spoluvězeňkyně z pankrácké věznice Zdena Mašínová.

StB zvolila Horákovou do role ústřední postavy v inscenovaném spiknutí v čele smyšlené ilegální skupiny, kterou StB nazvala „Direktoria“. Nato bylo v listopadu 1949 zatčeno 380 bývalých funkcionářů ČSNS.

Proces s Miladou Horákovou a s jejími dvanácti kolegy probíhal od 31. května do 8. června 1950 a **byl zinscenován jako veřejný „politický proces“** po vzoru sovětských velkých čistek ve 30. letech na přímý příkaz prezidenta Gottwalda. **Měl svůj vynucený „scénář“**, podle kterého se měli a byli donuceni obžalovaní chovat.

Obzvláště doktorka Horáková, která byla vyslechnuta 1. den, se nepoddala a přes vynucenou režii se jí místy podařilo bránit sebe a své ideály, i když věděla, že tím svoje šance na mírnější trest jen snižuje. Během procesu byly nošeny do soudní síně koše s tisíci rezolucemi lidí žádajících nejvyšší tresty pro obviněné, které byly organizovány nejen závodními výbory KSC, milicemi, ale i uličními výbory (v pozadí stála tajná státní bezpečnost a sovětské poradcí).

Osmý den procesu, 8. června 1950, po závěrečné řeči státních zástupců a poslední řeči všech odsouzených, která byla médiím cenzurována, se **Horáková statečně staví za svoje ideály, za ideje Beneše a Masaryka.**

Milada Horáková odmítla žádat o milost, ale její dcera i advokát tak učinili. Přestože se mnohé významné osobnosti, například Albert Einstein, Winston Churchill nebo Eleanor Rooseveltová, snažili svými dopisy získat pro odsouzené milost u prezidenta, Gottwald, formálně na doporučení ministra spravedlnosti, rozsudky k trestu smrti podepsal.

Poprava byla vykonána oběšením na dvoře pankrácké věznice 27. června 1950 v 5:35 ráno. Na Pankráci byla používána primitivní forma oběšení dlouho trvajícím škrcením. Ostatky byly zpopelněny, nepohřbeny a dosud nebyly nalezeny.

Justiční vražda provedená na Miladě Horákové vyvolala velký mezinárodní ohlas, např.: **„Plně sdílím zármutek a rozhořčení, které cítíte při krutých soudních vraždách v Československu.....“** Winston Churchill, britský premiér